

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

ל"ו

פרשת שמות

תשפ"ד

שיעור ליל שישי
ויחי תשפ"ד

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדף גמרא

שבת עם הרה"י
מפי אחד המשתתפים

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת ויחי תשפ"ד

שמחת התורה

שבוע זה הוא שבוע של שמחה גדולה בהיכל הקודש, בסיום חומש בראשית, קודם אודה את ד' על הולדת נכדי היקר, כמה צריכים להודות להקב"ה, שעושה חסדים עם אנשים, שזוכים ומחתנים את הילדים וזוכים לראות נחת אצל הנכדים, מוהרא"ש אמר פעם בשיעור ליל שישי, על הפרשה ויחי יעקב שרק בשנים האחרונות היה ליעקב חיים טובים, לאחר שסיים את כל הסבל עם ילדיו, מתנה גדולה הקב"ה נותן לאנשים שיש לו נחת מילדיו, ויש להכיר בזה, מתנה שמתחתנים, מתנה שיש ילדים, מתנות כה גדולות, ואני רוצה להודות על כך את הקב"ה ברבים, ואני מברך את כולכם שתזכו לבנים טובים, ולחתן את בניכם, ולראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

וכאן בהיכל הקודש השמחה גדולה ברוך השם, שזכינו לסיים חומש בראשית, שמחה זו היתה צריכה להיות אצל כל אחד מישראל, אבל לצערינו יש חולשה גדולה בענין זה של לעבור על הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, ועצם זה שיש חולשה בדבר זה, הרי זה מראה שהוא דבר גדול מאוד ולכן הס"מ מתאמץ להחליש את הענין, והוא פלא גדול, כי מה כל כך קשה לקחת חומש ולהגיד את המילים של שנים מקרא ואחד תרגום, ועובר שבוע אחרי

שבוע ואנשים מתקשים לעבור על הפרשה, על אף שהוא חיוב גמור בשו"ע, ובדבר זה תלוי כל יסוד האדם, כל הקדושה של האדם, וכל ההצלחה שיש לאדם, ואנו צריכים להודות את מוהרא"ש על המתנה שזכינו, כי אף שהדבר כתוב בשו"ע, מ"מ אנשים מתרשלים בזה, אכן מוהרא"ש לא גילה לנו דבר, כי הדבר כתוב בשולחן ערוך, אבל הרבה אנשים משאירים את השו"ע בארון, ובזכות דרשותיו הרבות במסירות נפש ממש, זכינו וקיבלנו את המתנה לקיים את מה שכתוב בשו"ע.

ברוך השם שהיום רקדנו עם הבחורים בישיבה, אין למצוא ישיבה כזו בכל העולם, שכל הישיבה ממש, מקטן ועד גדול, זכו לסיים את כל חומש בראשית שנים מקרא ואחד תרגום, כל יום למדו קצת חומש, זה דבר לא פשוט בכלל, מוהרא"ש היה אומר תעצרו בן אדם ותשאלו אותו אם הוא סיים פעם אחת כל חמשה חומשי תורה, זה וודאי שיש יחידים שסיימו, אבל אנחנו מדברים מההמון עם, קיבלנו דרך לפשוטי עם, ולכן אנחנו מאוד שמחים שאנו מכריזים חזק חזק ונתחזק, וכעת זה הזמן לחזק את הציבור שוב ושוב בזה, על אף שאברכים עובדים כל כך קשה לפרנסה, אי אפשר בכלל לתאר מה שעובר על אנשים, ובכל זאת לא מפסיקים מללמוד כל יום קצת חומש.

מוהר"ן, עוד יהיה זמן שאיש פשוט יהיה חידוש כמו הבעל שם טוב, ודברים אלו כבר אמר האריז"ל לתלמידו הרח"ו, שאף שבזמנו היו צריכים לתעניתים וסיגופים גדולים על כל פגם וחסא, דברים נוראים ומפחידים, כי ביום שישי העבר, כשהיה תענית קצר של עשרה בטבת כבר הרגשנו נורא ואיום, אבל אמר האריז"ל לתלמידו שבעיקבתא דמשיחא אם יהודי יעשה תנועה כל שהוא למען שמו יתברך, אנחה אחת קטנה ואמיתית הוא יתקן בזה את הכל, יהודי צועק להקב"ה: אני רוצה להיות טוב, אני הולך לנסות שוב, דיבורים אלו הם חידוש גדול בדור זה.

שמו"ת – תיקון לשובבי"ם

כעת שמתחילים חומש חדש, חומש שמות, זה הזמן להתחזק, מגיעים ימי השובבי"ם, ימים שהאריז"ל גילה שאפשר לחזור להקב"ה, לשוב אל הקב"ה בתשובה, ימים שאפשר לתקן והקב"ה מקבל את התשובה והתיקונים, והדבר הראשון שיש לעשות לתשובה על החטאים, זה לקחת חומש, ולהתחיל ביום ראשון עד שני, וכיום שני עד שלישי וכן הלאה, בתחילת התקרבותי להיכל הקודש, חשבתי שהדבר הזה אינו מיועד בשבילי, כי גם קודם לכן עברתי על הפרשה בכל שבוע, לא הרגשתי איזה שמחה ססימתית על הפרשה, כי חייבים לעשות את זה, וחשבתי שמה שמוהרא"ש אומר בלעבור על הפרשה זה לאנשים אחרים, ואחרי זה הקב"ה נתן לי שכל, וחשבתי אם ככה אני יחשוב על כל דבר שמוהרא"ש אומר, שדבר זה שייך לפלוני, ודבר זה לאלמוני, מה יהיה איתי, למה אני מגיע בכלל לשיעורים, ולכן החלטתי שאני מציית, כי קודם שמתקרבים חושבים שהדברים נאמרו רק לפשוטי עם, וחושבים שנמצאים מעל פשוטי העם, ואחרי שמתקרבים לצדיק, חושבים, הלוואי ואהיה מפשוטי העם, וב"ה שצייתתי, והתחלתי

אדרבה הקב"ה מנהיג העולם יותר טוב

בשיחה ש"ז בשיחות הר"ן אומר רבינו, מ'ה שדרך העולם לומר בכל שנה ובכל עת שעכשיו אינם עתים טובות ובשנים הקודמים היה טוב יותר וכו', שבימים הראשונים הטובים, היה הכל בזול גדול הרבה יותר משל עכשיו וכו', ומה שמוציא עכשיו בעל הבית פשוט, הוא יותר מההוצאות של הנגידים שבשנים הקודמים, וענה ואמר, הלא אדרבה השם יתברך מנהיג עתה את העולם יפה יותר מקודם, בזה הלשון: אדרבא דער אייבערשטער פירט היינט שענער די וועלט. דברים אלו נאמרו לפני יותר ממאתיים שנה, וכאז כן היום, בכל תקופה ותקופה מתלוננים האנשים שמצב הפרנסה של היום לא היה מעולם, כל גבאי הצדקה בוכים שכעת המצב דחוק ביותר, ואומרים שעברו שבע שנות השובע, אבל האמת היא שמיום ליום הקב"ה מנהל את עולמו יותר טוב ויותר טוב, אבל בכל זאת האברכים עוברים מה שעוברים, כשפרנסתם דחוק, ואעפ"כ הם מתנתקים מכל עיסוקיהם ורצים שלש פעמים ביום לבית כנסת להתפלל ולהניח טלית ותפילין, אי אפשר בכלל לשער ולתאר את הדבר הגדול שיש בזה, דברים שהיו כל כך פשוטים בדור הקודם, הוא חידוש גדול בדור זה.

הגדלות של תנועה קטנה בזמן הזה

ידוע שפעם הקדושת לוי זי"ע ראה שבאמצע התפילה אחד התעסק עם הטלפון שלו [הסוס והעגלה שהיה הטלפון בזמניהם], ואף שלאברך הזה לא אמר הקדושת לוי ח"ו שמותר לעשות את זה, כי בוודאי אסור, וחייבים לשמור ולקיים כל ההלכות, אבל להקב"ה הלך להמליץ טוב על ישראל, ואמר להקב"ה, על אף שהיהודי עסוק עם הטלפון שלו, בכל זאת הוא לובש טלית ותפילין ומתפלל באמצע, ועל זה אמר רבינו בחיי

יש אנשים שתמהים איך פלוני עזב את היכל הקודש, וזה לא פלא, הפלא הוא שאנחנו עוד כאן, כי זה מתנה שאנחנו מקבלים בכל רגע מהקב"ה, זכות גדולה שקיבלנו את המתנה להישאר בהיכל הקודש.

שנים מקרא – מביא שפע

מוהרא"ש היה אומר שמי שלא עובר על הפרשה בוודאי יהיה לו באותו שבוע הפסד כל שהוא, מקבלים דו"ח וכדומה, אני רואה שיש כאן אברך מתלמידי ישיבה, שהעבודה שלו זה ביטול דוחו"ת, מוריד נקודות וכדומה, והוא כנראה לא שמח שאני מעורר כעת על שנים מקרא ותרגום, כי לא ישאר לו עבודה, מספרים שר' נתן פגש פעם את אחד התלמידים ושאל מה העבודה שלו, ואמר שהוא עובד בחברא קדישא, הוא מקבל את שכרו רק אם יש נפטרים, אמר לו ר' נתן שזו לא עבודה נכונה, כי אם יצטרך כסף לצרכי שבת, הוא ילך בצד ויבכה להקב"ה ויבקש פרנסה, והתפילה כל כך חזקה ויגרום למישהו למות, הקב"ה יצטרך לקחת חייו של בן אדם כדי להביא לו צרכי שבת, לכן עדיף שיקח פרנסה שיביא שמחות, למשל יש יהודי שיש לו חנות של שעונים, הרי היום יש לכל אחד שעון בטלפון ויודע מה השעה, ומי צריך היום שעון, כדי שיהודי זה יעשה פרנסה, הוא חייב להתפלל ולבכות שהקב"ה ישלח לו לצרכי שבת, ואז יהודי מארס את בנו, ובזמן האירוסין נהגו יהודים לקנות דברים שלא צריכים... והיהודי יקנה אצלו שעון ויהיה לו פרנסה, אבל זה פרנסה של שמחות, אני רוצה שתדעו שיהיה לכם הרבה שפע אם תעברו על הפרשה בכל שבוע.

תפילה – תחזיר את רוח הקדושה

מי שנמצא כבר כמה שנים בהיכל הקודש, וכבר שמע כל כך הרבה דרשות על זה,

לעבור על הפרשה בצורה זו, וככה אני עושה כבר כמעט עשרים שנה.

לגנוב זמן לעוד כמה פסוקים

אין להשאיר את ענין שנים מקרא ליום שישי ולשבת, כי הם זמני לחץ ולא מספיקים, אדרבה, מוהרא"ש היה אומר על זה את דברי חז"ל, הגנוב מחבירו גנב לעצמו, מי שביום ראשון גונב מהיום השני, ומסיים עד שלישי, רק מרויח מזה לעצמו, הוא רואה שהוא צריך להיות עסוק עוד כמה דקות עם ילדיו, עם המתנה הגדולה שיש לו מהקב"ה, אז הוא תופס עוד כמה פסוקים בפרשה, יש לזכור שחומש אכן לא לומדים בלילה, אבל ברגע שלומדים תרגום זה כבר תורה שבעל פה, וכל שכן אם לומדים רש"י שזה נקרא תורה שבעל פה ומותר ללמוד בלילה, ואז שמחים בסיום החומש, חזק חזק ונתחזק, אברך אחד אמר לי שבכל שנה הוא קונה חומש חדש, כמו שיש אברכים שהתענוג שלהם בטלפון וקונים כל הזמן את הדגם החדש, ככה מי שמוצא טעם טוב בחומש רש"י, קונה כל שנה סוג חדש, עוד פירוש ועוד איזה תוספת חדשה.

להודות להקב"ה שהתקרבנו לרבינו

יהודי שזוכה לעבור על הפרשה, זוכה שכל חייו משתנים, צריך רק שיהיה לבן אדם את השכל והזכות להגיע לזה, אני מודה להקב"ה כל יום ויום בהתבודדות, על שזכיתי להגיע להיכל הקודש, הרי היה יכול להגיע אחד אחר ממשפחתי, ואני יעמוד בצד ויגיד, מסכן, זה כת, הם שולטים שם על האנשים, וככה לדבר ולצחוק ולא לסיים אפילו פעם אחת את חמשה חומשי תורה, כנראה שגם בלי היכל הקודש היה לי גרביים שחורות ובגדי בנש"ק, אבל חומש לא היה לי, ולכן אני מודה להקב"ה על הזכות שנפלה בחלקי, הרי לא עשיתי כלום להגיע לזה, זה מתנה גדולה,

שלומד את הדף ביום ואת היום תהלים, אבל אם אפשר להוסיף עוד ועוד, אדרבה ואדרבה, יהודי שיש לו פרנסה ב"ה, לא חייב להשקיע את מוחו וכוחו לעשות עוד ועוד ועוד.

גם מי שכמו ירבעם ואחאב יכול לחזור לקדושה

יהודי ח"ו נפל בעבירה, הוא חושב לעצמו אני כבר כמו ירבעם ואחאב ויהוא שעשו חורבנות גדולות בישראל, בכל זאת יש תקוה, תפילה, יבקש רחמים ויחזור עליו הרוח הקודש, זה ממש סיפור של תפילה של יוסף הצדיק, זה הכח של בקשה של יהודי: רבנו של עולם תחזיר לי את הקדושה, רבנו של עולם תכניס רוח של קדושה בילדיי, תכניס רוח של קדושה אצלי בבית, תפילה זה הדבר היחיד שיש לנו, אין שום עצה אחרת, אנשים חושבים שיעשו את הטריק ההוא ואת הפטנט ההוא, האמת ששום דבר לא יעזור בלי תפילה, ר' נתן אמר פעם ליהודי: אם יש לך התבודדות אני מקנא בך, אבל אם אין לך התבודדות אין לי מה לקנא בך, אם יש ליהודי התבודדות אפשר לקנא בלמדנות שלו ובמידות טובות שלו ובכסף שלו ובשאר הדברים הטובים שיש לו, אבל בלי התבודדות אין לדברים האלו שום ערך, כי לא יחזיקו מעמד בלי התבודדות.

ערב שבת קודש – זמן לתפילה על קדושה

מגיע שבת קודש, זה הרי זמן שיהודי יכול מאוד להתקרב אל הקב"ה, אין טלפונים, וכל ההבלי העולם עם החדשות והשטויות, הולכים למקוה וטובלים לכבוד שבת, ומכינים נרות ומפה לשולחן שבת, ונמצאים בבית בעת הדלקת הנרות, והולכים לבית כנסת להתפלל, הרי אפשר לחזור לסעודה בכזו התעלות וכזו קדושה שפשוט אפשר להרגיש את הקב"ה, אבל עומד יהודי ואומר, אצלי בבית נסתלקה השכינה, מגיע יוסף

ועדיין הוא נזכר בשבת אחה"צ שלא עבר על הפרשה, יש לו עצה אחת, להתפלל על זה, כי על ידי התפילות אפשר לפעול הכל, ודבר זה אנחנו מוצאים בפרשת השבוע, וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה, ואומר רש"י שיעקב אבינו ביקש לברכם ונסתלקה ממנו שכינה, כי ראה שעתיד ירבעם ואחאב לצאת מאפרים ויהוא ובניו ממנשה, ואח"כ כתוב, ויאמר יוסף בני הם אשר נתן לי אלוקים בזה, ואומר רש"י ביקש יוסף רחמים על הדבר ונחה עליו רוח הקודש, ואף שיעקב אבינו ראה את הדברים הגרועים ביותר, ירבעם ואחאב, חוטאים המחטיאים את הרבים, והם סילקו את רוח הקודש, ויוסף הצדיק הלך וביקש רחמים על דורותיו והחזיר את הרוח הקודש בתפילתו, לפעמים עומד יהודי ורואה שרוח הקדושה נעלמה מבניו, ועומד וחושב מה אני יכול לעשות, יעקב אבינו אומר שהוא לא רוצה לברך, מה עושים כאן, יש עצה אחת, ביקש יוסף רחמים על הדבר, שיחזור רוח הקדושה לדורותיו, ואכן הרוח הקודש חזר.

יהודי חושב אני יכול להתפלל שיהיה לי בית טוב ורכב טוב ופרנסה טובה, אבל מה אני יכול לעשות אם אני רואה שאין לי יותר רוח של קדושה, וכי יש סיכוי שבתפילה תחזור הקדושה לשרות בתוכי, וכי אוכל לחזור ללמוד ולהתפלל, וכי יבוא יום וגם לי יהיה שיעורי תורה בכל התורה כולה, על זה מגיע יוסף הצדיק בפרשה זו ומגלה לנו, שאפשר, התפילה תחזיר את הקדושה, אברך אחד תמיד אומר לי שיש לו כל מיני תוכניות איך לעשות עוד כסף ועוד כסף, והשבוע אני שואל אותו מה יהיה עם שיעורי התורה, וכי כל היום הוא עסוק בכסף, הוא עונה שהוא מתחיל בבוקר עם השיעורים שלו, ומיד כשמסיים הוא נכנס למסחר, לעשות כסף כל היום, אמרתי לו, למה שלא תעשה הפוך, תסיים לעשות את הכסף שצריך, ותלמד כל היום שיעורים עוד ועוד, אין לזלזל באברך

שיבדוק אם יעקב אבינו מת אצלו. אם אברך לומד את המכתבים של מוהרא"ש, הרי לא יכול להיות שיצעק בבית בשבת, לא יכול להיות שיהיה לו תלונות על אנשים, כי מכתבים אלו מזכירים כל הזמן שהקב"ה מנהל את העולם, ואף אם המצב נראה מאוד קשה, יודעים שלהקב"ה יש חשבון, ובקרוב המצב יאיר, ולא נאכד תקוה.

לא לפגוע בילדים

צריך לדעת שצריך מאוד להיזהר כשמוכיחים את הילדים, כפי שרואים בפרשה, בעת שיעקב אבינו כעס על שמעון ולוי, כתוב, ארור אפם כי עז, ואומר רש"י אפילו בשעת תוכחה לא קילל אלא את אפם, ואמר להם שדבר זה שעשו אינו נכון, שה'אפם' אינו כראוי, ולא דיבר נגדם באופן אישי, אין ספק שהורים צריכים להשגיח מאוד על ילדיהם, אם רואים שעושים משהו לא ראוי חייבים להעיר ולהוכיח, אבל לא לצעוק נגדם באופן אישי, וחס ושלום להפסיק מלאהוב את הילד, וח"ו לדחות ילד, וח"ו לעשות הבדל בבית בין הילדים, וכי מה אשם הילד הזה שיש לו טבע קשה, ואם האמא מבדילה בין ילד לילד, האבא נופל כאן בבעיה כפולה, כי קודם הוא צריך להיזהר לא לעשות את זה, ואחרי זה הוא לא יכול לחנך את האשה, לא מחנכים אשה ולא אומרים לה מה לעשות, וצריך מאוד להיזהר מה להגיד לה בצורה יפה, שהיא תדע שכל הילדים שווים, אף שיש לכל אחד את הטבע שלו, לפעמים יש ילדים שכל הזמן מתלוננים על הכל, הוא לא ילד רע, הוא ילד מסכן שיש לו טבע קשה, צריכים לעזור לו ולתמוך בו נפשית, רק אם נאהב את הילד ונרחם עליו, יהיה לנו אפשרות לעזור לילד, זה לא הולך ברגע אחד, צריך הרבה סבלנות, אבל חייבים לאהוב את הילד.

הצדיק ונותן עצה, תתפלל להקב"ה, ותגיד: רבוננו של עולם תעזור לי שיהיה לי סעודה יפה בשבת, תעזור לי שלא אתעצבן בסעודה, רבוננו של עולם תכניס רוח קדושה בילדיי, ורוח קדושה בי, ובכל יהודי בכל רחבי תבל, מוהרא"ש אמר שר' נתן היה אומר לאשתו ולבנותיו, שבעת שהן מדליקות נרות שבת שיתפללו: רבוננו של עולם כמו שאני מדליקה את הנרות ונהיה כאן אור בבית, כן תדליק בכל לבבות ישראל את אורו של רבינו זי"ע, וזה האור של רבינו, לדעת שהקב"ה מנהל את העולם ורק אליו אפשר לפנות.

אם שוכחים מהצדיק – פרשה זו סתומה

בתחילת הפרשה אומר רש"י למה פרשה זו סתומה, כיון שנפטר יעקב אבינו, נסתמו עיניהם ולכם של ישראל מצרת השעבוד, והא וודאי שיעקב אבינו לא מת, ורש"י מלמדינו מה יקרה איתנו, אם אנחנו נשכח מיעקב אבינו, ברגע שיהודי שוכח מהצדיק, ושוכח מהעצות של הצדיק, פרשה זו סתומה, הכל סתום לו, הוא לא יודע מה לעשות בבית, מה לעשות עם אשתו וילדיו, מה לעשות עם האידישקייט שלו, מה לעשות עם תורה ויראת שמים, מה לעשות עם כספו, איך הוא יצליח לצאת מהחובות, הכל נסתם כששוכחים מהצדיק, למה פרשה זו סתומה כי בעיניו נפטר יעקב אבינו, אפשר לשבת בין כותלי היכל הקודש, ולא להיות בפנים ולא להיות דבוק עם הצדיק, התפללתי פעם מעריב בשומרי שבת, ומגיע אלי ר' נתן המפיץ עם קונטרס, ושאלתי אותו מה אתה נותן לי את זה, הרי אני כתבתי את זה, הוא שואל אותי וכי הראש ישיבה לא צריך חיזוק, הוא צודק, כי גם אנחנו צריכים חיזוק כל הזמן, לא עוזר מה שיש בארון את כל הקונטרסים, חייבים כל הזמן לחזור על זה, לפעמים די ברגע אחד, לפתוח קונטרס ולראות שיש הקב"ה בעולם וזהו, כשיהודי רואה שהפרשה שלו סתומה,

איך הוא יוכל להתפטר ממנה, ולמה היא כל הזמן מפטפטת, אבל רבינו גילה לנו שחובה עלינו לכבד אותם ולייקר אותם, הדברים לא הולכים ברגע אחד, זה מתנה שקיבלנו ממוהרא"ש, וזה הולך לאט לאט, זה מגיע על ידי שילוב כל העצות יחד, על ידי התבודדות, והרבה משניות, ולהקפיד על שחרית מנחה מעריב, ולחפש נקודות טובות, ולשמוח במצוות, ולהבליג ולשתוק ולא להתווכח, ולהודות להקב"ה שזכו והתחתנו, ואם הזמן רואים פתאום איך שהיא חשובה בעינינו, כשיהודי מחשיב את אשתו הוא ישמח לעזור לה, שאלתי אברך אחד למה אתה שמח לקחת אותי ברכיך, ולמה אתה כועס כשאתך מבקשת שהיא רוצה נסיעה, ואם היא רוצה שתקח את אמא שלה, אל תקשיב לעצות אחיתופל של החבר שלך שאומר לך שתלמד אותה ותציב לה גבולות, אם אתה יכול לעזור לה תקפוץ על המציאה, ואם אתה לא יכול תסביר לה או שתבדוק דרך אולי אתה כן יכול.

כשיש עצות של הצדיק – יש שלום בית וקדושה

הס"מ לא יכול לראות יהודים בקדושה, אז הוא מכניס בבית מתחים, ופתאום מפריע לך דברים ומפריע לה דברים אחרים, ומפסיקים לדבר זה עם זה, עובר יום ועוד יום ולא מדברים, ובינתיים היא מצאה חברה שהסבירה לה שהיא צריכה להגן על עצמה ולעמוד על זכויותיה, וכך בתים נופלים ונשברים כל יום ויום, והמסכנים הגדולים הם הילדים, ופרשה זו סתומה רק כשחושבים שיעקב אבינו נפטר, והעצות של הצדיק כבר לא מעניינים, השיעורים והדיבורים כבר משעממים, מפסיקים להודות כל יום שזכו והתחתנו, מפסיקים להתבודד ולבקש מהקב"ה על שלום בית, השבוע סיפר לי אברך, שהוא שמע כל כך הרבה דרשות ותמיד חשב שאצלו זה לא עובד, ואין לו איזה שלום

לתת זמן לילדים ברוגע

אנשים עובדים כל כך קשה כל השבוע, וכששואלים אותם למה הם עובדים כל כך קשה, אז הם עונים שזה רק למען הילדים, והפלא הוא, שסוף סוף מגיע שבת קודש, ויש להם את ההזדמנות לשבת עם הילדים, אותם ילדים שהם עובדים כל כך קשה בשבילם, ואז הם מאבדים את הסבלנות, רק רוצה שהילדים ילכו מהשולחן ומהבית, ומחפש מישהו שיוכל ללמוד עם בנו, ומישהו יוכל להשגיח על בנו, כי אין לו זמן, כי הוא חייב לעשות כסף לבנו, למה צריך את כל הכסף והעבודה הזאת, כבר שמעתי יותר מפעם אחת מילדים שאומרים שאם הם היו יכולים היו שורפים את כל העסק של האבא, שרק יבוא הביתה וישב איתם כמה דקות, אנשים עובדים קשה ביום שישי עד זמן הדלקת הנרות ומגיעים הביתה בעצבים וצועקים, והכל למען הילדים... ואחרי זה יש לו כבר מצפון כי הכה את ילדיו, ואז הוא מביא להם שקיות ענקיות של סוכריות, ואחרי זה רואה שזה לא עזר הוא שולח אותם לטיפול, אבל יש לכל זה עצה, ללכת לצד ולהתפלל, רבנו של עולם תן לי סבלנות לילדיי.

שלום בית

כדי להיות ירא שמים וכדי להיות יהודי פשוט חייבים שיהיה שלום בית, זה דבר שאנחנו מוצאים רק אצל רבינו, לא שמעו צדיקים אחרים שמדברים על זה, רואים את זה קצת בדברי חז"ל אבל לא רואים שמדברים מזה, רבינו אמר שאם יהודי רוצה מח ומחשבות נקיים, הוא חייב שיהיה לו שלום בית, ויש יהודים שחושבים שיש להם שלום בית כי הוא לא זורק דברים בבית, והוא כועס כשרואה גליון היכל הקודש שמדבר על שלום בית כאילו שרק לברסלב יש שלום בית, אבל אצלו אשתו מיותרת לגמרי, ולא יודע

הכל רק עם תפילה

תעשו התבודדות על זה, ותבקשו מהרבש"ע שתוכלו לדעת אם אתם באמת צריכים את זה, ואם לא, שוב תתפללו על זה, שרוח הקדושה תחזור אליכם, ותבקשו על ילדיכם, מוהרא"ש היה אומר שלא קוטפים ילדים כמו תפוחים מהעצים, כל בן אדם חייב להתפלל כל יום ויום על ילדיו, רבוננו של עולם עזור לילדיי, תכניס להם רוח של קדושה, הרי אנחנו בדור כל כך קשה, רק תפילה יכול להציל את ילדיי, ואם ח"ו רואים בעיה בילד, לא מקללים את הילד, ארור אפם, רק אפם ולא אותם בעצמם.

מדרגת הצדיקים – אמונה ברורה וטהורה

רואים השבוע שאחי יוסף פחדו שיוסף יחזיר להם אחרי מיתת אביו על כל הרעה שעשו, ואמרו לו ישטמני יוסף, ומסביר בבעל הטורים למה רק עכשיו פחדו, כי בדרך חזור מהלויה של יעקב אבינו, עברו את המקום ששם הכניסו את יוסף לבור, וראו שיוסף נעצר ואומר: ברוך שעשה לי נס במקום הזה, אמרו השבטים, אם ככה אנחנו מבינים שיוסף עוד זוכר טוב את הסיפור, ואולי כעת ינקום בנו, הרי כל שבע עשרה השנה שיעקב היה במצרים לא דיברו מזה, וכאן רואים שיוסף צועק ואומר ש'כח רבש"ע על הנס שעשית לי כאן, והתחילו השבטים להגיד ליוסף שיעקב ביקש קודם פטירתו שלא ינקום בהם וכו', ויוסף אמר להם, אל תיראו התחת אלוקים אני, אתם חשבתם עלי רעה ואלוקים חשבה לטובה.

הדברים האלו מראים את המדריגה של הצדיקים, יוסף הצדיק לא שכח כלום, זכר טוב טוב כל הצרות שעבר, ולכן הוא מודה להקב"ה על הנסים שהקב"ה עשה לו, אבל הוא לא כועס על אחיו, ויודע שלהקב"ה היה כאן חשבון מדוקדק, אלוקים חשבה לטובה, וזה לא קשור לפלוני ולאלמוני, וכפי שרש"י

בית מי יודע מה, וגם שמע הרבה דרשות על סמארטפון ולא חשב שזה קשור אליו, כי אין לו לכלוך בטלפון רק קצת דברים מעניינים, ויום אחד החליט אם הראש ישיבה כל כך מבקש לזרוק את המארטפון אז הוא זורק, וכעת כל כך טוב לו, פתאום יש לו שלום בית, מקודם שיגע אותה כל הזמן בדברים אחרים, אולי שהיא תעשה דיאטה כזאת וכזאת וכו', אבל אחרי שהתחיל לשמור על עיניו כבר לא מפריע לו כלום, הוא כל כך שמח בבית.

להישמר מהכלים הטכנולוגיים

אני כל כך מתחנן אליכם שתחשבו שוב ושוב האם אתם צריכים את הכלים האלו, לפעמים מרוב תחינות אליכם זה נראה כאילו שאני מרויח מזה משהו, הרי אם בסוף כולם יצייתו לי ויזרקו את הסמארטפון, איך אלו שלוקחים אותי ידעו באיזה דרך יש פקקים, ואיך ידעו לבדוק את הבנק של המוסד וכו', אבל אני מתחנן רק לטובתכם, פעם ביקשתי מאיזה בחור שלא ילך לעשות סקי בשלג, אחרי יומיים הוא חוזר עם קביים, והוא אומר, אני מציית לכל מה שראש הישיבה אומר, אבל בסקי ראש הישיבה לא מבין, הרי היום לא חייבים לשבור רגליים בסקי, היום מניחים משקפיים מדומות וחושבים שהולכים לאיזה מקום ושוברים את הרגליים בבית, ככה אברך סיפר לי שהוא שבר את רגלו בבית, כי ראה שהוא נמצא בכנין גבוה של מאה קומות, וחשב שהוא הולך ליפול, ועשה תנועה לא נכונה ברגלו ושבר את רגלו, אני מתחנן לטובתכם אל תביאו את זה לילדיכם, ואל תקחו סמארטפון לידיים, את הדברים של הביזנס תשאירו במשרד, אל תקחו את העסק איתכם כל היום, ואחרי זה תהיו שבעים בבית ותהיו מרוצים עם הרבה יראת שמים ומוח נקי.

יש לעיר שני דרכים, שמי שרוצה יוכל לצאת משם מכל צד שרוצה ואף אחד לא יכעס.

ילדים ששומעים שוב ושוב שיש הקב"ה בעולם, יזכרו מזה בשעת צרה, אני מקבל טלפונים יום ולילה, מאנשים שמבקשים, אולי תדבר עם הבן שלי, הוא עכשיו נפרד והולך להתגרש, הרי מה יש לי להגיד, וכי אגיד לו שיש הקב"ה בעולם, הוא יסתכל עלי כתמהוני, מי לא יודע שיש הקב"ה בעולם, אבל אברך שהדברים חדורים בתוך ליבו ומוחו, הוא יוכל לעבור את הקושי בשלוות הנפש.

להישמר בקדושה במקום עבודה

אמונה טהורה שיוסף הצדיק הגיע לזה, זה רק על ידי קדושה וטהרה, שמירת הברית, וזה הביא את יוסף להבין שאף אחד לא יכול להרע לו, שרק הקב"ה מנהל את העולם, כשיש לאברך נסיונות גדולות בקדושה ואיסור יחוד במשרד שלו, הרי זה לא פלא שאחרי זה הוא לא מבין למה הפרנסה שלו גרועה ויש לו המון קושיות על הקב"ה, כשמגיע שאלה של קדושה וכשיש נסיונות במשרד, יש לברוח, ולא לחזור לשם, כמו המעשה של יאקאב [מהקלטת של ר' יו"ט ערליך], זה מעשים בכל יום ויום שיש במשרדים, מי צריך משרד, רבינו אומר שכרבע שעה אפשר לאבד את העולם הזה והעולם הבא, יש אברכים שמגיעים ממשפחות טובות, ופתאום רואים אותם בלי זקן, הכל הגיע מהעבודה, מצא שם איזה חכם שאמר לו שלא צריך, ופתאום מישהו אומר לי שלא חייבים להניח תפילין של דר"ת, ומישהו אחר אומר לו שתפילין של רש"י אפשר להניח במשרד לפני השקיעה, מי צריך את המשרד כשנופלים ברוחניות.

כותב, שיוסף הצדיק אמר להם, וכי אם אני רוצה להרע לכם אני יכול, והלא אתם כולכם יחד חשבתם עלי רעה ולא הצלחתם, וכי אני לבדי אוכל להרע לכם, ככה חושבים צדיקים, וזה מה שהצדיקים רוצים להכניס לאנשים הקשורים אליהם.

מטרת המוסדות – לאהוב את הקב"ה והתורה והמצוות

ר' נתן היה אומר, שאף אם רבינו היה לוקח חתיכת עץ ומכה אותו הוא לא היה עוזב אותו, כי רבינו מלמד אותנו את דברי רש"י אלו, אף אחד לא יכול להרע לנו, לא פלוני ולא אלמוני, ודיבורים אלו חייבים לחזור על בבית שוב ושוב, וכל מלמד חייב לחזור על זה עם ילדיו, דיבורי אמונה פשוטים, רק הקב"ה מנהל את העולם ויש לו חשבון עם כל דבר ודבר, ואף אחד לא יכול להרע לי, אף שילדים לא צריכים כל כך הרבה חיזוק, בכל זאת בשנות השבע חייבים להכניס באוצרות המון אמונה, וככה אחרי החתונה כשיתחיל לעבור מה שיעבור הוא יזכר בכל הדיבורים האלו, ובכל הסיפורים האלו, וזה מה שיתן לו כוחות, יש אנשים שיש להם טענות עלי שבתלמוד תורה כאן לא משקיעים בלימודי הילדים, ואני אומר שאלו שיש להם טענות עדיף שיוציאו את הילדים כדי שלא יעזבו לגמרי את רבינו, אבל אגיד לכם למה אני שולח את ילדיי כאן למוסדות, רק לדבר אחד, שביום שיוציאים מהחדר והישיבה שלא ישנאו את הקב"ה, ושלא ישנאו את הגמרא ואת המצוות, היום יש בכמה מוסדות שמכניסים דרך ללמד את הילדים שידעו את כל התורה והנ"ך וכו', אני מכיר ילדים שידועים את כל החומש בעל פה, וזה אולי דבר יפה, ויש כאלו שיש להם טענות על כך, כאן במוסדות יש מטרה אחת, שהילד לא ישנא את הקב"ה, ושלא ישבר מכלום, ושתמיד ישאר יהודי פשוט, מוהרא"ש היה אומר ביבנאל, שלכן

יהיה לי להכניס לכאן כסף, כשאברך מתחתן אומרים לו מיד בתחילת חייו, הרי כעת אין לך הרבה הוצאות תניח כסף בצד, ומה עושה אברך שאצלו זה הפוך, שאין מספיק הכנסות ולא רק שאין לו לשים בצד אלא אין לו מספיק להוצאות חייו, שיעשה תפילות, רבש"ע עזור לי.

אם אברך מגיע הביתה ועבר עליה יום קשה, והיא מתחילה לצעוק עליו, צריך לסגור את השפתיים ולנסות לעזור לה, וח"ו לפגוע בה, לא להגייד לה, את צריכה ללכת לטיפול, לפייס אותה ולראות מה עובר עליה, ואחרי זה תלך בין תנור לכיריים ותבכה להקב"ה על זה, ד' יעזור שלא יהיה לנו פרשה סתומה, שנוכל לחיות עם יעקב אבינו, ושנוכל לשמור על ילדינו, ושתמיד יהיה לנו סבלנות אליהם, ולא ללכת להשכיב אותם עם הטלפון ולצעוק עליהם כל הזמן נו נו נו, אלא לזרוק את הטלפון מהחלון ולהשכיב אותם בצורה יפה ובאווירה נעימה, לפעמים אברך מגיע הביתה לכמה דקות כי הוא חייב לעזור לה, כי אם לא, היא לא תתן לו ללכת למסיבה, מי צריך עזרה כזאת, תלך מיד מהמשרד למסיבה, הביתה מגיעים עם סבלנות ועם קדושה וכלי טלפונים, ואל תחכה לראש השנה הבא לחשוב על זה לפני תקיעת שופר, תחשוב על זה עכשיו האם אתה באמת צריך את זה, וכמה זה כבר הפריע לך בביתך, אשה וילדים לא הולך יחד עם טלפון, הרי כל החדשות כבר עשרות שנים אותן חדשות, צפון קוריאה ואיראן, מילא אומות העולם אין להם משהו אחר, אבל לנו יש ספרים ומה יש לנו לצפות בחדשות החוזרות שוב ושוב, ד' יעזור שנקשיב לצדיק ושנוכל להכניס לגן עדן עוד חומש ועוד חומש ועוד משניות, ושיהיה לנו שבת שמחה בעזרת השם.

להישאר מקושר לרבינו

רק העצות של רבינו יוכלו להחזיק אותנו, נקשר את עצמינו לרבינו בכל התוקף, רבינו אמר לר' נתן אתה כבר אצלי בשק, אמר לו ר' נתן, רבי, תקשור את השק שלא אברח, הייתי פעם אצל מוהרא"ש ואחד האברכים אמר למוהרא"ש שאנחנו כבר תפוסים בשק, ואמר לו מוהרא"ש את השיחה של ר' נתן, אמר האברך, מוהרא"ש כבר קשר אותנו בשק, אמר לו מוהרא"ש, זה נכון, אבל היו אברכים שעשו חור בשק למטה וברחו, תבקשו מהקב"ה שתשארו דבוקים לרבינו, כמו שיוסף הצדיק עשה כשראה שאין רוח קדושה בדורותיו, כנראה שבפני יעקב אבינו הוא רק יכול לעשות קצת התבודדות בפיו, והדבר הזה סייע לדורותיו, וזה תפילה שבן אדם יכול להתפלל, רבוננו של עולם אני כבר לא מרגיש טעם במשניות, בעצות של רבינו, אני צופה שעות על גבי שעות בשטויות והבלים, ונופל, רק תפילה והתבודדות יכול להציל אותנו, בחור אחד סיפר לי השבוע שאבא שלו אמר לו שהוא הלך למומחה גדול לדבר על זה שהבן שלו בברסלב, והמומחה אמר לו, למה אתה מתעמת עם הבן שלך, הרי בברסלב זה הולך ככה, אם מתעמתים איתם הם נהיים יותר חזקים, ואכן ככה זה, אברכים שכולם כבר נותנים להם להיות בברסלב, מאבדים לצערינו את הטעם הטוב בעצות של רבינו.

הכנה לאומן

צריך להתכונן לאומן תשפ"ה, להכין כסף, ובעיקר להכין תפילות, כל אחד שיכין לעצמו בבית קופה, שכתוב עליה אומן קודש קדשים, ואם אין לו מה להכניס שם, שכל הזמן יכניס לשם עוד תפילה ועוד תפילה, רבש"ע מאיפה

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

בבא קמא דף ג.

למדנו היום בגמרא שמי שהיה צריך לישועה הגיע לצדיק, ומה הצדיק מלמד את האדם שמגיע לבקש ישועה, הוא מלמד אותו שידע שאסור להקשות קושיות על הקב"ה, כי בוודאי הקב"ה עושה הכל לטובה, לפעמים מנסים יהודי בנסיונות קשים ומרים, וכל המטרה בזה היא רק לראות עד כמה הוא ישאר חזק באמונה ולא ישאל שאלות ללא קושיות ותרעומות, ומאמין שהשידוך בוודאי יבוא, ובעז"ה הפרנסה תגיע, וזה הדבר היפה ביותר שיש ליהודי, שאין לו קושיות באמונה.

זה הגדולה של כל הצדיקים, ובעיקר אצל רבינו, וזכינו שרבינו החדיר את הדבר הגדול הזה אצלנו אנשים פשוטים, הרי אנחנו מי שאנחנו, ואף על פי כן, על ידי הלימוד בספרי רבינו אנחנו זוכים לקבל אמונה פשוטה וברורה.

השבוע מסיימים ספר בראשית, אל תהיו בטלנים, תלמדו כל יום קצת חומש, הזוכה לעבור על הפרשה בכל שבוע, יהיה לו הצלחה באותו שבוע, ומי שח"ו לא עובר על הפרשה אני מוכן לחתום לו, שיהיה לו באותו שבוע איזה הפסד, אני לא רוצה להוציא בפי מה יכול לקרוא לו, כי אני מברך אתכם בכל טוב, אבל זה המציאות, ככה הצדיקים אמרו, וככה קורה בפועל, כל הצדיקים ביקשו מתלמידיהם, שילמדו חומש.

בבא קמא דף מט.

למדנו היום בגמרא, חצירו של אדם קונה לו אף שלא מדעתו, ולחסידי ברסלב, הכוונה בזה, שאם האדם הולך בחצירו ומתבודד ומדבר אל ד', אף שזה לא מדעתו, ולא יודע בדיוק מה הוא אומר, חצירו קונה לו, ויזכה להתקרב אל ד', חסידי ברסלב מחפשים בכל דברי חז"ל איך אפשר על ידי זה להתקרב אל ד'.

אני אחזור על זה שוב ושוב, כי אולי אחרי כל הדיבורים האלו זה יכנס ללבכם, רבינו אמר שגם מי שנפל בעבירות, אף אם הוא כבר מלא פגמים, אם יעשה לעצמו שיעור קבוע, ללמוד כל יום כך וכך בקביעות, הוא יצא מכל חטאיו, התורה הקדושה תנקה אותו ותכבס אותו, כמו אמא שמנקה את התינוק שהתלכלך, והוא יוצא נקי עם בגדים נקיים.

ואף אם לא מבינים כל דבר שלומדים, אשרינו שזכינו והתקרבונו לרבינו שגילה לנו שעיקר הלימוד זה אמירת התיבות והגירסא, ברסלב זה לא הכוונה שאפשר לזלזל בכל החסידויות, אלא הכוונה לציית לרבינו, לעשות שיעורים בכל התורה כולה, בחומש, במשניות, בגמרא, בתהלים, בספרי רבינו, וחסיד ברסלב הוא זה שמתבודד ומבקש מהקב"ה שיושיע אותו שיצליח להיות ירא שמים.

טל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותירוש, מקרא משנה גמרא ומדרש, אלו הדברים שיוציאו אותנו מכל קשייו.

אני רואה אותך כאן אברך צעיר לומד בית נצחי, זה טוב לאברך שיש לו חמש עשרה ילדים ומחתן ילדיו ואין לו זמן, אבל אתה תשב ותלמד כל היום דפים גמרא עוד ועוד ועוד, בית נצחי הוא דבר מאוד יפה, את זה תלמד עוד חמש עשרה שנה כשיהיה לך שמונה עשרה ילדים בעזרה ותרועה מאחד לשני, ובינתיים תתפוס קצת בית נצחי.

אני לא יבטל תורה, אני לא אמשיך עם הדרשות, תלכו ללמוד חבל על כל רגע שלכם.

בבא קמא דף נא.

למדנו בגמרא שכשהקב"ה כועס על ישראל הוא ממנה להם פרנסים שאינן מהוגנין, רבינו מביא את זה בספר המידות, ויהודי צריך להתפלל שיזכה להיות דבוק לפרנס הגון, לצדיק אמת, כי הא בהא תליא, אם יהא לעם ישראל פרנס הגון, ויהיה לבני ישראל רבי שיקרבם להשי"ת, לא יגיעו למצב שהקב"ה כועס עליהם.

בני ישראל הם אנשים טובים ורוצים להיות טוב, אבל הם צריכים מנהיגים וצדיקים שידריכו אותם, וידברו איתם מהקב"ה, מה יעשה אדם שלא מדברים איתו שיש הקב"ה בעולם, אם לא יאמרו לו, הוא לא ידע, הוא לא אשם בזה שיש לו פרנס שאינו הגון שלא הודיע לו, רחמנות על עם ישראל שלא זוכים להתקרב לצדיק אמת, אנשים עומדים שעות על הפארענצ'עס והאמת שרק רוצים להיות טוב, ורק רוצים לשמוע דבר חיזוק לחומש ולמשניות, ושיש להם חלק בתורה גם אם לא מבינים כלום, אבל אף אחד לא אומר להם את זה.

רבינו אמר פעם על אחד המפורסמים שהסתלק בזמנו, שיהודי זה גרם שאלף מחסידיו לא יקומו לתחיית המתים, והרי המשנה מונה רק

ואחרי זה תוסיפו שיעור משניות, זה מזכך את האדם, ומשנה את טבע האדם, מה יעשה מי שיש לו חרדות ופוביות, וכי ילך לבן אדם שמפרסם את עצמו שהוא יכול לטפל בפוביות, הרי הבן אדם הזה רק מחפש פרנסה, והוא לא יכול לטפל בעצמו איך הוא יכול לטפל באחרים, בן אדם שיש לו פחד ללכת לבד ברחוב, בן אדם שיש לו כל הזמן חששות שהוא לא מרגיש טוב, וכי הבן אדם הזה שמפרסם את עצמו יכול לעזור לו, האנשים האלו גנבים גדולים, הם לא יודעים לעזור לעצמם, תקחו את המשניות תקחו את התורה, זה יכול לרפא אתכם ולהוציא אתכם מכל החרדות והפוביות, גם אם אתם לא מבינים תגידו את המילים, ואם אתם מבינים אדרבה ואדרבה, ופתאום תראו שיש לכם שמחה, ויש לכם בטחון עצמי, והחרדות נעלמו, והדכאון נעלם, הרי התורה הקדושה משמחת לב האדם.

אנשים שואלים אותי, וכי אצלך בישיבה אומרים כל היום דפי גמרא, ואני חושב לעצמי, הלוואי וזה היה נכון, הלוואי והבחורים היו יושבים מבוקר עד ליל ורק היו אומרים דפי גמרא עוד ועוד, אבל הבחורים עסוקים בעוד דברים... אם באמת הבחורים היו אומרים גמרא כל היום, הם היו גדלים צדיקים גדולים, אברכים עובדים קשה וחושבים לעצמם הלוואי והיינו בחורים, היינו רק יושבים ואומרים גמרא כל היום וכל הלילה.

מוהרא"ש היה אומר את המדרש, ויתן לך האלוקים מטל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותירוש, מטל השמים זה מקרא, ומשמני הארץ זה משנה, ורוב דגן זה גמרא, ומוהרא"ש היה צועק 'ורוב' דגן, הרבה גמרא, ותירוש זה אגדה, דהיינו מדרש וזוהר וספרי רבינו, אלו הברכות שיצחק אבינו נתן ליעקב אבינו.

ואני חושב עכשיו שהברכה הזאת מתחילה, ויתן לך 'האלוקים', כשהאדם רואה ששם האלוקים נמצאת אצלו, יש עליו דינים קשים וקשיים מרובים, יש לו עצה אחת, לקחת את

שזה אותם דברים, וכינתיים שורפים את הזמן, ומי שיש לו שכל יושב בזמן הזה עם גמרא, ותופס עוד דף ועוד דף, ואלו דברים שנשארים לנצח.

מה אפשר לעשות בלילה כזו ארוך בקריה, אם לא ללמוד גמרא, ר' נתן היה אומר שביער אפשר להיות או עובד ד' גדול, או מבטל הזמן גדול, אברך אחד אמר שהוא גר במקום כמו הקריה ואין לו מה לעשות, אז בכל לילה הוא הולך לשחק עם הכספים שהרויח ומפסיד את הכל, ומרוב כעס שאתמול הפסיד הוא הולך למחרת לשחק שוב, ומפסיד כפול, וככה כל כספו הולך לאשפה.

מגיע פרשת ויחי, ואני, 'ברכת יעקב', את שניהם צריך ללמוד עם הנוסח הידוע, המלמדים צריכים לשים דגש חזק על חומש רש"י יותר משאר לימודים, אני רואה שגם המגידי שיעור לומדים חומש רש"י עם הבחורים, ואני רואה שהבחורים יודעים טוב, גמרא הם ילמדו כל חייהם, וזה הזמן להכניס בהם חומש ורש"י, יש השבוע דברי רש"י המלאים בטעם, בברכותיו של יעקב.

בבא קמא דף נג.

רבינו אומר בשיחה ע"ו, שהרבה אנשים עזבו את לימוד התורה מריבוי דקדוקים ומהרצון להבין חזק מדי, אבל אלו שלומדים מלמעלה עוד ועוד, אף שלא כל כך מבינים, אחרי תקופה יבינו, ככה אומר רבינו, ובמילא יבין, תנסו את זה ותראו, תתחילו ללמוד ש"ס כסדרן, כמה שתבינו, לפעמים מבינים אחוז אחד, לפעמים שני אחוז ממה שלמדו, לפעמים יש קטע שלם בגמרא שלא מבינים כלום, אבל רבינו אומר שבסוף יבינו.

אברכים צעירים יכולים ללמוד כל יום עשרות דפים, הרי אף אם תלמדו כל יום רק שבע דף גמרא, תסיימו ש"ס כל שנה, ללמוד דף גמרא ביום זה מאוד חשוב, אבל יש כל כך הרבה זמן, אפשר לתפוס המון דפים גמרא.

הגרועים ביותר שלא יקומו תחיית המתים, ואעפ"כ יש כח ביד מנהיג שאינו הגון להביא את חסידיו לידי כך.

- ברוך השם שיש לנו רבי שגורם לנו לפתוח דף גמרא, שגורם לנו לפתוח את הסידור ולהתפלל, וגורם לנו לפתוח את החומש, ואת המשניות, וברוך השם שהרבי שלנו גורם לנו לאהוב את עצמינו, ולא להיות ברוגז על עצמינו, ולהיות שמח עם הזקן והפאות שיש לנו, ועם הציצית, ועם השבת קודש, ועם התפילין, ועם המזוזה, הרי כשבן אדם מתכוונן טוב על עצמו הוא יראה שהוא מלא במצוות, ואעפ"כ אנשים כה שבורים וחושבים שאין להם כלום, מה אפשר להיות יותר מוצלח מזקן ופיאות ותפילין וציצית, אין מה להיות שבור אם יש לך את הדברים האלו, הרי בן אדם הוא בעולם הזה רק לשנים ספורות, ובשנים האלו תופסים את המצוות וחוזרים להקב"ה.

בבא קמא דף נב.

- אני אומר שוב ושוב לאברכים ולבחורים, ואני אומר את הדברים גם לעצמי, חושבים שהדבר ההוא ישמח או הדבר ההוא, אין שום דבר שמשמח מלבד התורה הקדושה.
- יש עכשיו מוצאי שבת ארוך, למה לשבת על העצבים של האשה ולשגע אותה, תפתחו גמרא, ותתחילו לגרוס עשרים ושלושים דף, תרגישו טוב, תרגישו סיפוק, ותהיו בשמחה.
- במקום להתקשר לקול מבשר שוב ושוב, הרי החדשות חוזרים על עצמם כל הזמן, כשפתחו את קול מבשר לפני הרבה שנים, הודיע את החדשות הראשונות שהסתובב דוב במאנסי, וכולם דיברו מזה שאפשר לשמוע את זה בטלפון, והחדשות האלו חוזרות שוב ושוב, אתם תשמעו תמיד שאיראן מאיים, ושצפון קוריאה עוד מעט זורקים אטום, ורוסיה מאיימת על אמריקה וכו', ככה עשרות שנים, אנשים שומעים וצופים בחדשות ולא קולטים

אבל אתם חייבים קביעות, יש כאן בחורים שלומדים כל יום עשרים דפים ויותר, והם יכולים ללמוד יותר אם היו מנצלים את הזמן כראוי, מי שתופס המון דפים חוסך לעצמו הרבה צרות, ויהיה לו רק טוב בחיים.

- אברך שאל את ר' נתן מה לעשות בסדר יומו, אמר לו ר' נתן אני לא יודע בעצמי מה לעשות, כשאני אוכל מרק, אני לא יודע אם להכניס עוד כף לפה, או שכבר הספיק, וכי אני יגיד לאחרים מה לעשות, גם אני אומר לכם, אני לא יכול להגיד לכם כמה דפים ללמוד ביום,

***

שבת קודש פרשת ויגש בצל ראש הישיבה שליט"א

בווייליאמסבורג

- יכול להתפלל כראוי, והם מכפרים עונותיו.
- כמו כן דיבר בענין נתינת צדקה לפני התפילה, שבשבת ויו"ט מכוונים זאת במחשבה, ואחרי שבת יתנו את הכסף לצדקה, וכן עושים באומן בראש השנה כשהולכים לציון רבינו לומר את התיקון הכללי, שמכוונים שיתנו אחרי יו"ט פרוטה לצדקה לטובת נשמת רבינו.
- אח"כ דיבר ראש הישיבה עם ר' יענקל, על ההפצה, ואמר לו, אני לא חיפשתי ברסלב כשהתקרבתי למוהרא"ש, כבר הייתי כברסלב וכבר שמעתי על ברסלב, אני חיפשתי מי שיכול לעזור לי בחיים, ומצאתי את מוהרא"ש, ואם מוהרא"ש היה אומר לא לנסוע לאומן, לא הייתי נוסע, כי אז לא חיפשתי את ברסלב, חיפשתי שיאירו לי את חיי ויקרבו אותי להשי"ת, וזה מה שעשה איתי מוהרא"ש, ולכן לא הפריע לי בכלל מה שאנשים אמרו שמוהרא"ש לא מקפיד על שעה התבודדות, כי לא חיפשתי לקיים את ההנהגות של ברסלב, אלא להתקרב לד'.
- ואמר שמוהרא"ש אמר לו שיתפלל כל יום שלא יעזוב את היכל הקודש, ואמר, אני מאוד תמהתי על זה, כמובן שאני מתפלל על זה כל יום כי מוהרא"ש אמר לי, אבל זה לא מובן, וכי אני יכול לעזוב את מקור מים חיים, זה כמו שיגידו לי, אל תשרוף את הבית שלך, במקרה שאין לי ביטוח על הבית, הרי לא צריך להגיד, כי בטוח שלא אשרוף את ביתי.
- עקב צום עשרה בטבת לא היו שיחות בליל שבת אחרי התפילה, ולא היה שבת אחים בליל שבת, התחילו תפילת מנחה כבר בשעה 4, ואחרי התפילה הכריז ראש הישיבה שעוד לא יעשו קידוש עד זמן צום התענית, ואמר לאברכים שיזהרו אחרי קידוש, שאם הם רוצים לשתות קפה, אסור לשתות אחרי נטילת ידיים, כי אסור באותה סעודה לאכול גם חלב וגם בשר, אלא שמיד אחרי קידוש ישתו קפה קודם נטילת ידיים, ורק אחרי זה יטלו ידיהם לסעודה, וכך עשה ראש הישיבה בעצמו.
- בחורים שאלו את ראש הישיבה אחרי התפילה אם תתקיים 'שבת אחים' בליל שבת, ענה להם, שבעזרת השם 6 בבוקר יהיה שבת אחים, יהיה מאוד יפה, ילמדו גמרא ומשניות בשבת אחים.
- בשבת בבוקר לימד ראש הישיבה בסידור עת רצון, מדברי מוהרא"ש בהכנה לתפילה, בדברי רבינו שיש להתפלל מוקדם, ולא לבלות את הזמן, ושיקשרו את המחשבה כדיבור בתפילה, ובדברי רבינו שיתפללו בפשיטות בלי כוונות האריז"ל, ושלא ידלגו שום קטע בתפילה, כי אולי הוא התגלגל בגלגול זה רק כדי להתפלל בכוונה קטע זה שלא התפלל בגלגול הקודם כראוי.
- וכן דיבר ראש הישיבה על אודות המחשבות הזרות שנכנסות באמצע התפילה, שיש בהם כפרות עוונות, כי הם מביאים לאדם צער שלא

אדם שיודע שהקב"ה לידו לא צריך כבוד ולא חוטא.

• וסיים את הסיפור איך שהבת החזירה לכל אחד את מה שהיה שייך לו, את הספינה והסחורה, והשרות וכו', וסיים ואמר, שלומדים מכאן, שלכל דבר יש חשבון, בן אדם חושב למה אין לי שידוך, למה אין לי שלום בית, למה אין לי פרנסה, שתדעו שלכל דבר יש חשבון מדוקדק, אנחנו לא יודעים את החשבון, אבל כל אחד יקבל את המגיע לו.

• לאחר מכן שוחח עם האברכים ואמר, שאחד ההורים התלונן שהבן שלו לומד כבר בכתה ז', והוא מגיע הביתה עם שיר ששרים בכתה גן על שרח בת אשר שלקחה כינור ושרה ליעקב אבינו [שיר ידוע באידיש], ואמר ראש הישיבה, שזה מצויין ששרים את זה כי העיקר מה שצריך זה שהילדים לא יבואו הביתה מהתלמוד תורה עם שנאה לגמרא, ושלא מגיעים הביתה עם שנאה ליהדות ולמצוות, והסתובב למלמד של כתה ז' ואמר לו, תכין השבוע עוד כמה שירים ילדותיים ללמד אותם, ותכניס בהם אהבה לתורה ולמצוות, ואמר לו ראש הישיבה, הרי השבוע מגיע פרשת ויחי, ויש את ה'ואני', תשיר איתם יפה, ובמוצ"ש כששרו א גוטע וואך, בסוף שר ראש הישיבה את השיר, של שרח בת אשר... ללמדינו החשיבות של תמימות ופשיטות, ואין בושה ששרים שירים של ילדים דהעיקר היא התמימות והאמונה הטהורה ואהבת ד' ומצוותיו.

• וסיפר על אברך שמאז שהתקרב לרבינו, אביו ניתק איתו קשר, והלך האברך לאחד הדיינים שינסה לפשר בינו לאביו, ושאל אותו הדיין למה אביך ניתק איתך קשר, ענה האברך כי הכנסתי את ילדיי למוסדות היכל הקודש, שאל הדיין, למה באמת, ענה האברך, כי בתלמוד תורה זה מדברים מקדושה ומאמונה פשוטה, אמר הדיין, וכי אתה רוצה למכור לי שבכל התלמודי תורה לא מדברים מקדושה ולא מדברים מאמונה, אין לי בעיה לדבר עם

ואין שום שכל לעזוב את היכל הקודש, אבל האמת היא שצריך להתפלל על כך, כי יש אנשים שמאבדים את השכל ועוזבים.

• ואמר, איך אני יודע שלרוב האנשים אין שלום בית, כי הרי אתם האברכים שמעתם כבר מאות ואלפי דרשות על שלום בית, ואף על פי כן אתם צריכים על זה חיזוק שוב ושוב, להזכיר לכם לדבר יפה בבית ולא לפגוע ולעזור וכו', אז תארו לעצמכם, אנשים שלא שמעו כמעט דרשות על זה, מה קורה אצלם.

• והמשיך ושאל את אחד האברכים שכבר בהיכל הקודש מילדותו, כמה שיעורים כבר שמעת שאסור ללוות כסף מאנשים, ענה האברך ששמע מיליון פעם, ואמר לו ראש הישיבה, ואף על פי כן אתה צריך שוב שנוזכר לך לא ללוות, וכשמגיע נסיון כל כך קשה לך להתאפק לא ללוות, אז איך יכול להיות שאברכים שבחיים לא שמעו שיעור על זה, דווקא הם לא לווים כסף ולא נופלים לחובות.

• והמשיך ושאל אברך אחר, כמה שיעורים כבר שמעת שחייבים לדבר אל ד' ולהתבודד, ואף על פי כן אתה צריך כל כך הרבה חיזוק על זה, ולא כל יום מצליחים לדבר אל ד', אז איך יכול להיות שאברך ששמע על זה דרשה פעם בשנה, הוא ידבר אל ד' ולא יצטרך לחיזוק, ואמר לשאר האברכים שם אני יכול לשאול את כולכם, את כל אחד על נושא אחר ממה ששמעתם בדרשות אם אתם מקיימים את זה...

• ראש הישיבה ניגש לעמוד וקרא בתורה.

• בסיפורי מעשיות אוחזים באמצע סיפור ב' של בן המלך ובת הקיסר, איך שבן המלך יצא לים והוריד בגדיו, וביאר ראש הישיבה שהכוונה בזה כדברי רבינו שרוב הנואפים הם בעלי כבוד, והבן מלך שחיפש כבוד היה נואף, וביאר את הענין שבן אדם שלא יודע שהקב"ה נמצא לידו, איתו עמו ואצלו, מגיע לחטאים, וכתוצאה מזה הוא כל כך שבור, ומחפש קצת כבוד שירים את עצמו, אבל בן

אחד מאנ"ש מדבר כל יום אל ד', איך יכול להיות שבתלמודי תורה אחרים שלא מדברים על זה כל יום... ששם כולם מדברים אל ד' ויש אמונה פשוטה.

בסעודה שלישית נהיה מאוחר, ולכן התחיל לדבר מיד אחרי מלך שהשלוש שלו, ודיבר על מכירת יוסף, שהתורה אמרה על ראובן, וישמע ראובן ויצילהו מידם, ואמרו חז"ל שאם ראובן היה יודע שהתורה תכתוב עליו ויצילהו מידם, היה מוליך את יוסף על כתפו ומוליכו לאביו, ואמר ראש הישיבה שאנו צריכים ללמוד מזה, שכל דבר שלנו נכתב למעלה, ואם אנחנו נדע מזה, שכל דבר כתוב וספור ומדוד, היינו עושים הרבה יותר, כמו שראובן היה עושה יותר אם היה יודע שיכתבו את זה, ואמר אם יהודי יודע שיום שלא הלך להתפלל בבית כנסת נרשם, ויראו לו את זה בכוא היום, הרי בטח שהיה רץ להתפלל.

אביך שידבר איתך, אבל אל תנסה לשכנע אותי שבתלמודי תורה אחרים לא מדברים מקדושה ואמונה.

- ואמר ראש הישיבה, הרי אצלינו כל כמה ימים המלמדים מדברים על קדושה, כמה צריך להישמר ממנוולים, וכמה צריך לשמור לא לגעת במקומות אסורים, ומסבירים לילדים באופן ברור מה אסור להם לעשות, וכמה הם צריכים להישמר מאחרים, ומה לעשות אם מישהו נוגע בהם, ולא מדברים על זה פעם בשנתיים, אלא כל כמה ימים, ואף על פי כן צריך כל כך הרבה סייעתא דשמיא שלא יקרה כלום, ולפעמים נופלים ושומעים דברים חריגים, כל שכן במוסדות אחרים שלא מדברים כלל מזה, ירחם השם מה שקורה שם.
- והמשיך ואמר, הרי בתלמוד תורה שלנו, אין יום שהמלמדים לא מדברים מאמונה, וכמה יהודי צריך לדעת כל הזמן שהקב"ה לידו והוא יכול לדבר איתו, ואף על פי כן לא כל

***